

Secția de Științe Fizice a Academiei Române anunță cu profund regret plecarea dintre noi a colegului membru corespondent **Eugeniu Ivanov**.

Domnul Eugeniu Ivanov a fost un cercetător științific eminent în Fizica Nucleară, domeniu în care a început să lucreze încă de la înființarea Institutului de Fizică Atomică din București-Măgurele.

S-a născut la 4 decembrie 1933 în comuna Dorobanțu, județul Constanța, a făcut studiile liceale la Constanța și a absolvit Facultatea de Matematică-Fizică a Universității București în anul 1955. A făcut parte din așa-numita “generație de aur 1955” a Facultății, care a fost angajată aproape în întregime de către Institutul de Fizică Atomică (IFA) proaspăt înființat în acel an. Ca și alți colegi, s-a afirmat rapid prin rezultate științifice de excepție.

În anii 1956-1957 a efectuat o specializare la Institutul pentru cercetări nucleare de la Dubna (Rusia) în legătură cu montarea și punerea în funcțiune a acceleratorului Ciclotron la IFA. Ciclotronul a devenit funcțional la sfârșitul anului 1957, dând Institutului, alături de reactor, o anvergură internațională.

Angajându-se în cercetări de structură nucleară devenite posibile grație fasciculelor accelerate, E. Ivanov a elaborat, până în anul 1960, o metodică originală: metoda fasciculului pulsat la ciclotronul U-120, pe baza căreia a pus bazele unei direcții de cercetare fundamentală de mare interes în studiul nucleelor atomice: studiul izomeriei nucleare prin metoda fasciculului pulsat. Prin această metodă se pot evidenția stări energetice ale unui nucleu care au o durată de viață mai lungă decât majoritatea celorlalte stări excitate – așa-numitele stări izomere. Dezintegrarea “încetinită” a acestor stări metastabile indică proprietăți deosebite ale structurii lor, ceea ce permite o înțelegere mai detaliată a structurii nucleare. În primul studiu de acest gen a evidențiat două stări izomere în nucleul Staniu-115. Acesta a fost și principalul subiect al tezei sale de doctorat susținută la IFA în 1966 sub conducerea Profesorului Horia Hulubei. A urmat o serie lungă de asemenea cercetări, continuate prin dezvoltarea, la începutul anilor 1970, unor metode experimentale de determinare a momentelor electromagnetice ale stărilor nucleare izomere prin observarea interacțiilor acestora cu câmpuri electromagnetice externe. Grupul condus de către Dr. E. Ivanov a descoperit și studiat zeci de noi stări izomere în diferite nucleu.

Începând cu anul 1977, Dr. Ivanov a condus un program amplu de reprofilare a ciclotronului pentru cercetări aplicative (precum controlul uzurii și cercetări tribotehnice asociate, caracterizarea materialelor prin metode analitice bazate pe fascicule de ioni accelerați, producerea de fluxuri intense de neutroni rapizi pentru studii de medicină și biologie).

După 1990, Dr. Ivanov s-a implicat în studii și cercetări aplicative cu acceleratorul ciclotron în domeniul fizicii suprafeței și a interfeței (în premieră în țara noastră) – bazate pe spectrometria de electroni Auger, pulverizare ionică, retro-împrăștierea particulelor alfa. Și mai recent, a colaborat la realizarea unor lucrări experimentale valoroase în domeniul fizicii pozitronium-ului (sistem legat format dintr-un electron și un pozitron).

A dezvoltat o serie de colaborări științifice foarte fructuoase cu laboratoare cu preocupări științifice similare din străinătate. În 1968 a fost bursier al Agenției pentru Energie Atomică de la Viena în Laboratorul de Fizică Nucleară Aplicată de la Casaccia (Roma), iar în 1973-1974 a fost profesor invitat la Institutul Mahn-Meitner din Berlin (Vest). După 1990 a pus bazele unui proiect de colaborare tehnico-științifică cu Universitatea Konstanz (Germania).

Cercetările Dr. Eugeniu Ivanov au constituit baza unui număr de 95 publicații în reviste prestigioase din domeniul fizicii nucleare și aplicațiilor acesteia, care sunt bine apreciate în literatura de specialitate. A fost distins cu premiul “Dragomir Hurmuzescu” al Academiei Române pe anul 1993, și cu Diploma de Onoare și Medalia IFA în anul 2014.

Dr. Ivanov a fost un mentor excelent pentru foarte mulți tineri cercetători din Institut. Conducător de doctorat din anul 1977, a îndrumat cercetările unui număr de 8 doctori atestați în domeniile: studiul interacțiilor hiperfine, aplicații industriale, și metode analitice, toate bazate pe utilizarea fasciculelor de ioni accelerați.

Colaboratorii săi, precum și cei care l-au cunoscut, l-au apreciat pentru caracterul prietenos și deschiderea deosebită în discutarea celor mai diverse probleme.

Aducem, cu respect și prețuire, un ultim omagiu colegului Dr. Eugeniu Ivanov și suntem alături de familia îndurerată. Dumnezeu să-i dea odihnă veșnică!